

THE EU HOUSE OF CARDS

EUROPOS KORTŲ NAMELIS

Be deramo biudžeto > Nebus BŽŪP > Nebus ūkininkų ir apsirūpinimo maistu garantijų > Nebus saugumo

Šiuo metu, kai Europa susiduria su daugybe iššūkių – nuo geopolitinio nestabilumo, ekonominio ir teisinio netikrumo iki klimato kaitos ir pasaulinės prekybos pokyčių – vienas dalykas yra aiškus: **apsirūpinimas maistu yra vienas iš saugumo garantų**. Kitaip tariant, ES negali pasiekti tikro strateginio savarankiškumo neužtikrinusi savo žemės ūkio sektoriaus saugumo. Šio saugumo pagrindas – stipri, bendra ir gerai finansuojama žemės ūkio politika.

Bendroji žemės ūkio politika (BŽŪP) yra ne tik istorinis Europos Sąjungos ramstis – ji tebėra gyvybiškai svarbi ir labai aktuali priemonė, užtikrinanti saugaus, tvaraus ir įperkamo maisto prieinamumą visame žemyne. Ja remiami milijonai ūkininkų ir tūkstančiai žemės ūkio kooperatyvų, palaikomos kaimo bendruomenės ir prisidedama prie visos Europos ekonominio, aplinkosauginio ir socialinio atsparumo.

Tačiau šiandien šiam saugumo pagrindui kyla grėsmė.

Pasiūlymas sutelkti ES finansavimą į vieną fondą gali suteikti bendram biudžetui lankstumo, tačiau kyla pavojus, kad BŽŪP paskės platesnėje sistemoje, kurioje jai bus skiriama mažiau dėmesio, mažiau garantijų ir nebebus bendros vizijos. Dviejų ramsčių BŽŪP pakeitus vienu nacionaliniu programavimo modeliu, susilpnėtų bendroji rinka, vėluotų itin svarbios investicijos ir atsirastų dideli skirtumai tarp valstybių narių, o kartu kiltų grėsmė milijonų ūkininkų pajamoms ir ūkių tvarumui, kiltų pavojus žemės ūkio ir maisto produktų grandinės stabilumui ir už šalių sienų.

Biudžeto klausimas yra toli gražu ne techninė diskusija, o **pagrindinis politinis prioritetas**, ypač žemės ūkio srityje. Be aiškios ir garantuotos biudžeto eilutės Europos žemės ūkio sistemai Europos žemės **ūkio politika gali sugriūti kaip kortų namelis**.

Todėl žemdirbių organizacijos Copa ir Cogeca ragina atnaujinti ES įsipareigojimus, pradedant nuo **specialios ir užtikrintos biudžeto eilutės žemės ūkio politikai ir atsižvelgiant į infliaciją pakoreguoto BŽŪP biudžeto** būsimajame daugiametėje finansinėje programoje (DFP).

Tai ne tik techninis reikalavimas - tai strateginė būtinybė.

BŽŪP stiprybė – jos bendrumas. Dabartinėje jos struktūroje, kurią sudaro Europos žemės ūkio garantijų fondas (EŽŪGF) ir Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai (EŽŪFKP), užtikrinama tikslinės tiesioginės paramos ir ilgalaikių investicijų pusiausvyra. Šių fondų sujungimas arba ištirpinimas platesnėse sanglaudos sistemose būtų pražūtingas kaimo plėtrai ir žemės ūkio ir maisto produktų sektoriaus stabilumui.

ES visuomenė reikalauja, kad jos žemės ūkio sektorius pereitų prie įvairių pokyčių, tačiau jie bus įgyvendinti tik tuo atveju, jei bus tinkamai finansuojami.

BŽŪP turi išlikti ES maisto ir žemės ūkio strategijos pagrindu, kaip numatyta ES veikimo sutartyje – ne tik retoriškai, bet išlaikant jos bendrą pobūdį, struktūrą ir skiriamas lėšas. Todėl nesant aiškumui dėl skiriamų lėšų, jų valdymo pertvakos ir tinkamų konsultacijų su sektoriaus atstovais, negalime pritarti nei BŽŪP suliejimui į vieną fondą, nei bet kokiems bandymams toliau ją nacionalizuoti, nei skubotam pasiūlymui dėl naujojo laikotarpio BŽŪP, žadamam pateikti liepos mėnesį kartu su DFP po 2027 m.

Visų pirma turime pripažinti, kad be saugaus bendro požiūrio į žemės ūkį nebus ilgalaikio stabilumo – nei ūkininkams, nei žemės ūkio ir maisto produktų grandinei, nei Europai. Kai ES planuoja savo ateinančių metų kursą, BŽŪP biudžeto klausimas turi būti vertinamas kaip **esminis politinis pasirinkimas** dėl Europos krypties, jos sanglaudos ir ateities.

Be deramo biudžeto > nėra BŽŪP > nėra ūkininkų ir apsirūpinimo maistu garantijų > nėra saugumo.
Tai ne šūkis – tai realus pavojus, kurio privalome vengti!